

lig Forskjel paa første, anden eller tredje Prioritet, selv uden Hensyn til hvor stor Dvotaedel af Eiendommens Værdi Prioriteterne udgjøre, og, om de end ikke i det Hele gaae ud over en vis bestemt Grændse. Jeg skulde, hvis D^{hr}. ville have det, let kunne gjøre Rede for, at der er en meget stor Forskjel paa en første og en secundair Prioritet (Nei! Nei!), at en første Prioritet allerede som saadan er mere betryggende end en secundair. Jeg skulde kunne gjøre det med meget faa Ord, og vilde ansee det for aldeles unødvendigt, hvis ikke en saadan Sætning som den, jeg i dette D^{eb}litt har gjentaget, her i Salen var bleven udtalt, og hvis jeg ikke, ved at modstige denne, tillige vilde tillade mig en nærmere Bemærkning, som jeg vil henstille til det ærede Udvalgs Overveetelse. Det er nemlig for mig aldeles klart, at det er af største Vigtighed, at man ved de her omhandlede Indretninger netop sikker sig første Prioritets Pantet, og at det er en fuldkommen Illusion, naar man troer, at man vilde være tilstrækkeligt betrygget der ved, at der drages en Grændse af tre Femtedele eller to Trediedele af Eiendommens Værdi, som i intet Fald maaatte overskrides; thi det er urigtigt, at en anden eller tredje Prioritet skulde som saadan være ligesaa god som den første, naar kun Prioriteterne i det Hele holdtes indenfor den fastsatte Grændse. Hvor der eksisterer en bedre Prioritetshaver, er det en Selvfølge, at hans Fordring vil kunne foretages ved paaløbne Renter og endvidere ved paadragne Omkostninger, navnlig Realisationsomkostninger, for hvilke han upaatvivleligt maa antages at have samme Prioritet som for selve Capitalen. Men dertil kommer, og det er Hovedsagen, at første Prioritetshaver har det i sin Magt, naar Fordringen er forfalden til Betaling, efter lovlig Omgang at stride til Pantets Realisation, og muligt vil finde sig opfordret hertil under ugunstige Conjuncturer, der vel ikke ville berøve ham Udsigten til at erholde fuld Betaling, men desto mere kunne udsætte de secundaire Pantehavere for Tab. Men — siger man — den secundaire Prioritetshaver kan da i det værste Fald indløse den første Prioritet ved at udbetale denne med paaløbne Renter og Omkostninger. Nu vel, det

er ganske rigtigt, han kan virkelig indløse den, men han udsættes da ogsaa for, selv under de uheldigste Conjuncturer, at maatte anbringe det meest Mulige i Eiendommen. Jeg troer, at det her Anførte vil være tilstrækkeligt for at gjøre det klart, af hvor stor Vigtighed det er, at Creditforeningerne, naar de skulle have den fornødne Soliditet, betinge sig første Prioritet hos Interessenterne. Lidsrummet fra Forordningen af 12te Septbr. 1806, som tillod at udlaane Umyndiges og offentlige Stiftelsers Midler paa secundair Prioritet, naar Pantet kun ikke ialt behæftedes med mere end to Trediedele af dets Værdi, indtil Forordningen af 7de Juni 1827, der igjen havde denne Bestemmelse, indeholder ikke faa Exempler paa, at Overformynderierne og de offentlige Stiftelser have lidt meget betydelige Tab, netop fordi de kun havde secundaire Prioriteter. Ja, jeg finder, ved at eftersee et Sted i Collegialtidenden for 1827, som indeholder Motiverne til Forordningen af 7de Juni samme Aar, den mærkelige Meddelelse, at man endog havde Exempler paa, at næsten alle et Overformynderies Capitaler vare gaaede tabte ved at udlaanes paa secundair Prioritet uagtet Udlaanene vare skeete ganske efter Anordningernes Forskrifter. Det maa vel mærkes, at det især er under vanskelige Pengeconjuncturer, at det Mislige ved secundaire Prioriteter kan fremtræde, men ogsaa saadanne Conjuncturer maae Creditforeningerne kunne gaae indø, allerhøjest naar det skal kunne ansees forsvartligt at give en almindelig Tilladelse til, at Umyndiges og offentlige Stiftelsers Midler anbringes i de af disse Foreninger udstedte Forskrivninger. Jeg vil derfor blot henstille til det ærede Udvalg, om der ikke kunde være Anledning til i § 4 Litr. b at optage en Bestemmelse om, at der burde gives Creditforeningerne første Prioritets Sikkerhed (Nei! Nei!) eller ialtfald en Bestemmelse som den, der indeholdes i Forordningen af 7de Juni 1827 § 3 om en vis snevrere Grændse, i Tilfælde af at secundaire Prioriteter skulde være tilstrækkelige. I den foreslaaede Bestemmelse i § 4 Litr. b findes Intet om, at der ikke maatte paahvile Eiendommen nogen Forhæftelse; thi dette maatte, som jeg allerede tidligere har